

Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Novinarski projekt - Uspješni ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskom aktivizmu i građanskim udrugama u Hrvatskoj - 5. tekst - Ogledni primjeri iz Zagreba, Splita, Petrinje

Antun Brađašević · Monday, October 28th, 2024

Kompleksnost teme i selektivni odabir

Za kraj ovog malog serijala od 5 tekstova koji obuhvaćaju istu tematsku cjelinu (ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskim udrugama) treba naglasiti kako je široka lepeza različitosti udruga u kojima mladi uspješno djeluju u RH. Npr. sportske udruge (među kojima su najbrojniji nogometni klubovi i tzv. škole nogometa) su zasigurno najmasovniji oblik sportskog djelovanja a po samoj vokaciji trebale bi mladima donositi najviše koristi u smislu bavljenja tjelesnim aktivnostima i stjecanju zdravih životnih navika (no to baš nije uvjek tako). Slijedom takve podjele po funkcionalnosti moženo navesti: udruge u području zdravstvene skrbi i skrbi za obitelj i djecu, potom bi tu trebalo spomenuti Zajednicu tehničke kulture RH a onda svakako udruge u kulturi, udruge koje se zalažu za poštovanje ljudskih prava i prava nacionalnih i drugih manjina, a zasebno možemo promatrati i udruge proistekle iz Domovinskog rata (braniteljske i stradalničke). Svakako ima i onih udruga koje su nekima pomalo i neobične i ne bi se moglo svrstati u navedene grupacije (npr. kao što su udruge koje okupljaju one koji su zainteresirani za bavljenje društvenim igrama, propitivanjem povijesti, prirode, i drugim temama). Valja pohvaliti udruge koje okupljaju mlade u sklopu aktivnosti Društva Naša deca ili pak Crvenog križa ili Caritasa gdje se sa brojnim volontiranjima i bespoštednim zalaganjem postižu sjajni rezultati na korist šire društvene zajednice.

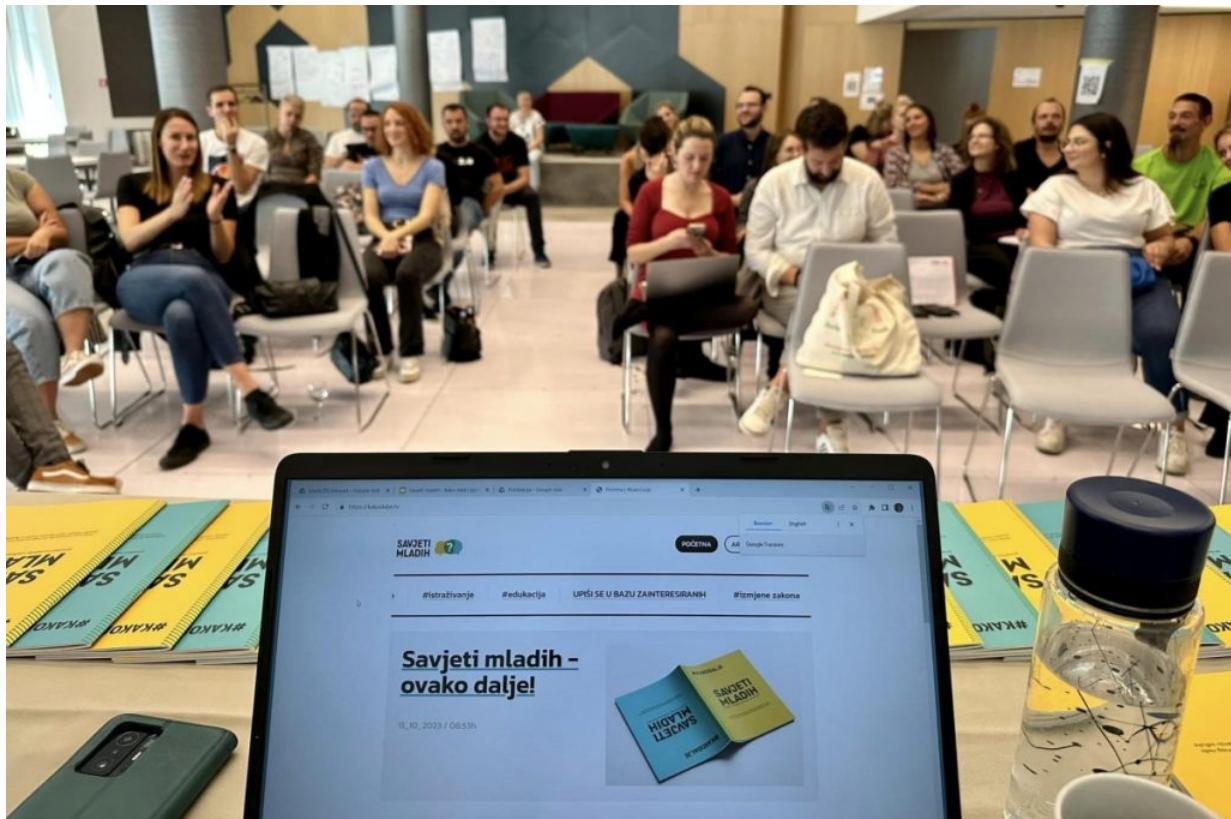
U ovom malom serijalu koji eto završava, ipak smo se fokusirali na udruge koje su posebno zanimljive kada je riječ o širem društvenom angažmanu i promicanju nekih značajnih vrijednosti kao što su: zagovaranje građanskih vrijednosti, promicanje humanosti i razumjevanju među ljudima, promicanje demokracije, socijalna osjetljivost, medijska pismenost, i sl.

A. Zagrebački ogledni primjeri kroz programe YIHR-a i GONG-a

YIHR – Inicijativa mladih za ljudska prava Hrvatska osnovana je s ciljem da kroz suočavanje s nedavnom prošlošću i poticanjem pomirenja i suradnje omogućujući mladima da postanu tolerantni građani koji kritički misle o prošlosti te koji institucije aktivno pozivaju na odgovornost kroz učinkovito zagovaranje i aktivizam. Koliko su mladi u Hrvatskoj danas uopće senzibilizirani za takva pitanja i koliko to uopće doprinosi njihovom aktivizmu o tome smo više doznali kroz razgovor s Dorom Tomljanović, programskom asistenticom u Udrži koja je osnovana 2008. godine s ciljem da doprinesemo ostvarenju pravde u slučajevima ratnih zločina, pomirenju unutar Hrvatske i s regijom te ojačavanju demokracije posebno naglašavajući potrebu da se u te procese uključe upravo mladi. Na njihovom web portalu www.yihr.hr možete više doznati o slijedećim vrlo zanimljivim projektima koje posebno preporučujemo: „Suočavanje s prošlošću i zagovaranje 2022-2025.“, „Edukacija mladih i aktivizam 2022.-2025.“, „Program pomirenja 2017.-2022.“, „Program pravde 2017.-2022.“, „Program društvenog razvoja i inovacija 2017.-2022.“, Outreach program 2017.- 2022.“.

GONG i GOOD inicijativa - Željeli bi smo posebno istaknuti angažman mladih u okviru nevladine organizacije GONG te naglasiti jednu odličnu inicijativu koja donosi važne benefite. Na ovogodišnjoj, osmoj po redu, konferenciji GOOD inicijative (inicijative mreže udruga za promicanje građanskog odgoja i obrazovanja, ljudskih prava i demokratskog građanstva) koju su ovaj put organizirali GONG te Centar za mirovne studije i Forum za slobodu odgoja, u fokusu je bila potreba cijelovitog uvođenja ovih važnih obrazovnih sadržaja u naš obrazovni sustav pri čemu je ukazano na mnoge negativne posljedice njihova izostanka na društveni aktivizam mladih ali i s tim povezанu demokratizaciju hrvatskog društva. I dok traje dugotrajna borba za uvođenje cijelovitog građanskog obrazovanja, posebno je upozorenje i nove prijetnje redukcije društveno-humanističkih sadržaja u strukovnim školama koje inače pohađa čak 70 % hrvatskih srednjoškolaca. Istovremeno istraživanja pokazuju sve izraženije nepovjerenje mladih prema institucijama te nezainteresiranost za društvene i političke teme, što, smatraju istraživači, i ne čudi s obzirom na to koliko mogu slušati o njima u nastavi. Nedavno smo se bavili pitanjem kakva je trenutna situacija u hrvatskom obrazovnom sustavu kada je u pitanju građanski odgoj i obrazovanje, koliko je i da li je taj važni obrazovni segment ušao u hrvatske škole, kakvi su otpori i koji su najizraženiji problemi, koje su društvene posljedice nedostatka edukativnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja i može li se društvo demokratski razvijati bez tih temelja, te možda i najvažnije, da li su političke strukture svjesne negativnih posljedica izostanaka ovih edukativnih sadržaja. O svemu tome detalje nam je prezentirala voditeljica edukacijskih programa udruge GONG - Milica Bogdanović.

- Splitski primjer kroz WYA i INFO ZONU

Svjetski savez mladih (World Youth Alliance **WYA**), neprofitna je i nevladina međunarodna organizacija osnovana 1999. pri Ujedinjenim narodima u New Yorku, a u svrhu okupljanja mladih diljem svijeta za djelatno sudjelovanje u stvaranju javnih politika temeljenih na ljudskom dostojarstvu kao osnovi i izvoru svih ljudskih prava. Organizacija danas okuplja više od milijun članova. Hrvatska podružnica, Svjetski savez mladih Hrvatska djeluje od 2012, a ogranke ima u Zagrebu, Osijeku i Splitu, s više od 200 aktivnih članova. Svoju misiju Svjetski savez mladih Hrvatske temelji na širenju poruke ljudskog dostojarstva, zagovaranju tema koje poštuju ovaj princip te osnaživanju mladih da budu aktivni u svojim zajednicama. To se postiže kroz razne obrazovne programe, okrugle stolove, radionice, konferencije i projekte. Od prošle godine vrlo je aktivna regionalna podružnica u Splitu koja je posvećena osnaživanju mladih u Splitsko-dalmatinskoj regiji kroz razne obrazovne, kulturne i humanitarne inicijative. voditelj splitske podružnice Svjetskog saveza mladih Stipe Lozina i njegov zamjenik Daniel Varnica su nam svojedobno prezentirali svoje viđenje načina većeg aktiviranja mladih u njihovim životnim sredinama u okviru svoje organizacije.

Udruga **INFO ZONA** iz Splita zajedno s različitim partnerskim udrugama iz Hrvatske ali i iz Europe već nekoliko godina provodi poseban projekt vezan za društveni i građanski aktivizama mladih koji je započeo pod nazivom Savjeti mladih - kako dalje? Ove godine radni naziv projekta je Uključivanje mladih - kako dalje?, a cilj je doprinijeti praćenju provedbe Zakona o savjetima mladih ali još više i unaprijediti okvir uključivanja mladih u procese donošenja odluka. Novim projektom planira se pratiti kako su izmjene i dopune Zakona o savjetima mladih utjecale na rad, odnosno osnivanje savjeta mladih na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, a posebno se u okviru projekta planira istražiti i osmisliti alternative uključivanja mladih u procese donošenja odluka i dijalog s donositeljima odluka na lokalnoj i regionalnoj razini. U INFO ZONI imaju odlična iskustva u traženju boljih modela za veće društveno uključivanje mladih, o detaljima smo razgovarali s predsjednikom splitske udruge INFO ZONA i voditeljem projekta Goranom Blilićem.

- Petrinjski primjer Udruge IKS

Udruga INFO ZONA iz Splita zajedno s različitim partnerskim udrugama iz Hrvatske ali i iz Europe, već nekoliko godina provodi poseban projekt vezan za društveni i građanski aktivizama mlađih koji je započeo pod nazivom „Savjeti mlađih – kako dalje?“, a ove godine radni naziv projekta je „Uključivanje mlađih – kako dalje?“ s ciljem da se doprinese praćenju provedbe Zakona o savjetima mlađih ali još više i unaprijedit okvir uključivanja mlađih u procese donošenja odluka. Jedan od partnera u realizaciji ovog vrijednog projekta je i u **Udruga IKS** iz Petrinje. Udrugu IKS čiji je puni naziv Udruga za promicanje informatike, kulture i suživota, osnovala je 2003. godine skupina mlađih entuzijasta koji su u poslijeratnoj zajednici željeli pokrenuti pozitivne promjene. Među brojnim projektima koji su od tada realizirani fokus je uvijek, između ostalog, bio na poticanju građanskog aktivizma i volonterskog rada, promicanju participativne demokracije, provođenju odgojno obrazovnih programa i aktivnosti za djecu i mlade uključujući građanski odgoj i obrazovanje, jačanju kapaciteta i poticanju suradnje partnerstva ključnih dionika za razvoj zajednice itd. pa je nekako bilo i logički i realno da se Udruga IKS kao partner uključi u projekt Uključivanje mlađih – kako dalje? O tome kako i kroz koje projekte udruga radi na poticanju aktivizma mlađih razgovarali smo sa Sabinom Stipanec koja je u udruzi programski i voditeljski aktivna upravo na projektima vezanim za mlade. Udruga IKS

---

iz Petrinje aktivirala je brojne mlade koji su se posebno iskazali nedavno za vrijeme otklanjanja posljedica od potresa koji je nanio ogromne štete u njihovom kraju.

Za kraj serijala preporuka

S obzirom na višegodišnje bavljenje ovom tematikom kroz:

1. kreiranje serijala radijskih emisija iz višegodišnjeg ciklusa „Mladi i građanski aktivizam“ za „mrežu“ nekolicine lokalnih radijskih postaja u HR koji je podržan sredstvima Fonda za pluralizam i raznovrsnost u elektroničkim medijima Agencije za elektroničke medije (projekt je vidljiv na web portalu www.stina.hr gdje su objavljeni i brojni aktualni tekstovi i foto galerije), te

2. objavu sličnih radijskih emisija iz ciklusa „Edukacijom protiv stereotipa prema marginaliziranim skupinama u RH“ na www.domoljubniradio.hr (također financijski praćen iz sredstava Fonda za pluralizam) dobili smo višegodišnji uvid u rad brojnih udruga u kojima su posebno aktivni mladi, te smo ih u više navrata kontaktirali proteklih godina te prezentirali njihove aktivnosti. Preporučujemo preslušavanje i pregledavanje spomenutih objava i preslušavanje emisija, po vašoj želji u bilo koje vrijeme kako bi ste dodatno upotpunili osve spoznaje o oglednim primjerima uspješnog aktivizma mladih u građanskim udrugama u Hrvatskoj.

Autor: Antun Brađašević

Novinarski projekt - Uspješni ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskom aktivizmu i građanskim udrugama u Hrvatskoj - financijski podržava Agencija za elektroničke medije sredstvima za 2024. godinu

This entry was posted on Monday, October 28th, 2024 at 10:48 pm and is filed under [Nekategorizirano](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Responses are currently closed, but you can [trackback](#) from your own site.